

Předmět:	IS veřejné správy a sociálních služeb
Téma:	Sdílené služby ISVS

Vyučující:	dr.Blahuta. dr.Kajzar	Školní rok: 2021
------------	-----------------------	------------------

Obsah:

1. Sdílené služby veřejné správy	1
2. Portál veřejné správy	2
3. Služby Czech Point	4
4. Rozhraní CzechPoint Office a Home	5
5. Datové schránky a ISDS	7
6. Doplnkové služby datových schránek	10
7. Centrální místo služeb ISVS	12
8. Shrnutí k tématu	13
9. Otázky k procvičení	13

1. Sdílené služby veřejné správy

Sdílené služby ve veřejné správě:

- služby spojené s výkonem **agend VS**
 - sociální dávky, důchody, zdravotní pojištění,
 - průkazy totožnosti, pasy, ...
- služby informační **společnosti** (elektronizace VS)
 - poskytování referenčních údajů ZR,
 - ověření identity klienta, výpisy z rejstříků,
 - zaručené podání a doručení zásilek, ...
- služby **IT platform**
 - hosting (pronájem prostoru – na serverech, v serverovnách),
 - SaaS (SW jak služba), PaaS (Platforma jako služba), ...
- služby **komunikační** infrastruktury (KI)
 - komunikační infrastruktura VS, VPN, CMS, ...

Role v poskytování a využívání služeb VS:

- správce (gestor)
 - definuje obsah služby pro celou VS,

- odpovídá za její zřízení a správu,
- figuruje jako vlastník dané služby, souvisejících dat,
- řídí provozovatele služby,
- provozovatel služby
 - poskytuje službu klientům v souladu s definovanými parametry služby,
 - např. dostupnost, bezpečnost, ...
- klienti - uživatelé služby
 - využívají službu ke své práci, činnosti.

Základní sdílené služby VS:

- služby [ZR](#)
 - výpisy, změny údajů, ...
 - viz předchozí přednáška,
- služby [Portálu VS](#)
 - množiny služeb pro veřejnost i úředníky dle témat,
- služby [datových schránek](#)
 - zaručené podání, doručení,
 - verifikace doručení a neporušitelnosti obsahu, ...
- služby [Czech Point](#)
 - služby autorizovaných výpisů z různých rejstříků VS,
- Centrální místo služeb ([CMS](#))
 - jakožto sdílená služba KI (komunikační infrastruktura VS),
 - přímé a bezpečné připojení do Internetu,
 - jednotný přístup subjektů do zákaznické VPN VS,
- atd. ... v souladu s projekty dalšího rozvoje ISVS.

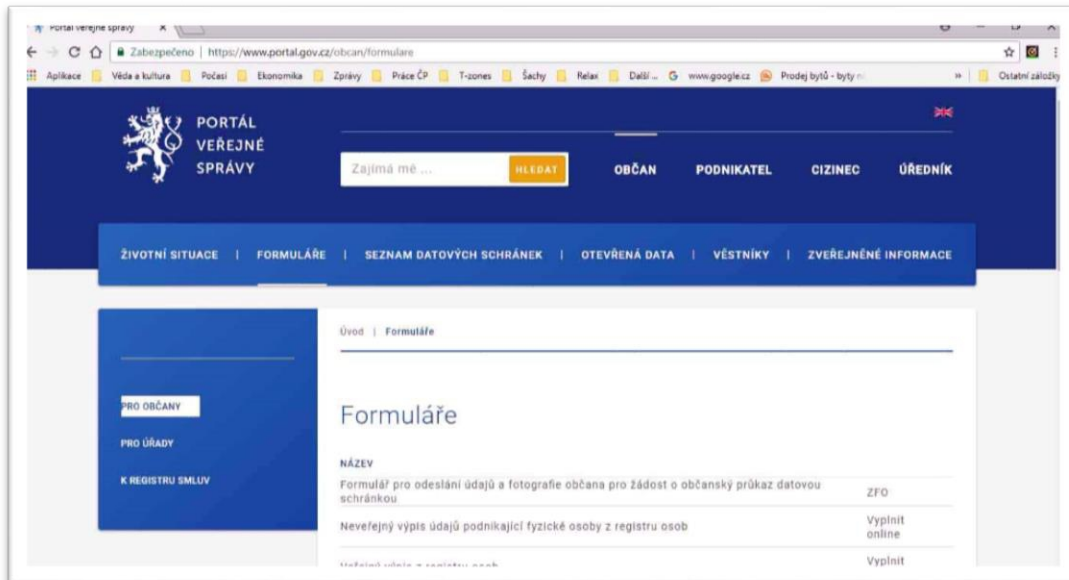
2. Portál veřejné správy

Portál veřejné správy:

- www.portal.gov.cz
- vznikl na základě zákona č. 365/2000 Sb., [o informačních systémech veřejné správy](#),
- správcem (gestorem) je Ministerstvo vnitra ČR.

Portál VS je určen pro:

- širokou veřejnost,
- státní správu a samosprávu,
- státní i soukromé organizace včetně podnikatelů, živnostníků a cizinců.

Obsah Portálu VS:

- služby pro [orgány veřejné moci \(OVM\)](#)
 - návody a formuláře, pomocí kterých mohou úřady samy zajistit publikování určitých typů informací v rámci Portálu VS,
 - Ministerstvo vnitra ČR zajišťuje technickou funkcionalitu, která slouží k automatizovanému dodání a publikaci obsahu,
- [životní situace](#) a jejich řešení
 - strukturované popisy řešení úkonů ve vztahu ke státní správě,
- [věstníky](#) a [zákony](#)
 - sbírky předpisů a metodických pokynů vydávané ústředními správními orgány a dalšími institucemi,
 - vyhledávání informací v databázi legislativních norem a zákonů právního informačního systému ASPI,
- [povinně zveřejňované informace](#)
 - informace, které jsou zveřejňovány jednotlivými orgány veřejné správy na základě různých legislativních předpisů,
- [formuláře](#) elektronického podání

- každý orgán veřejné moci může na portále zveřejnit elektronický formulář, prostřednictvím kterého mohou občané, podnikatelé nebo firmy provést podání vůči konkrétnímu orgánu prostřednictvím datové schránky,
- seznam držitelů **datových schránek**
 - součást informačního systému datových schránek,
 - základní identifikační údaje pro všechny aktuálně zpřístupněné datové schránky s výjimkou těch fyzických osob, které požádaly o vymazání z tohoto seznamu,
- **otevřená data**
 - obsahuje Národní katalog otevřených dat,
 - otevřené datové sady zveřejněné jednotlivými orgány veřejné správy v ČR a Registr smluv.

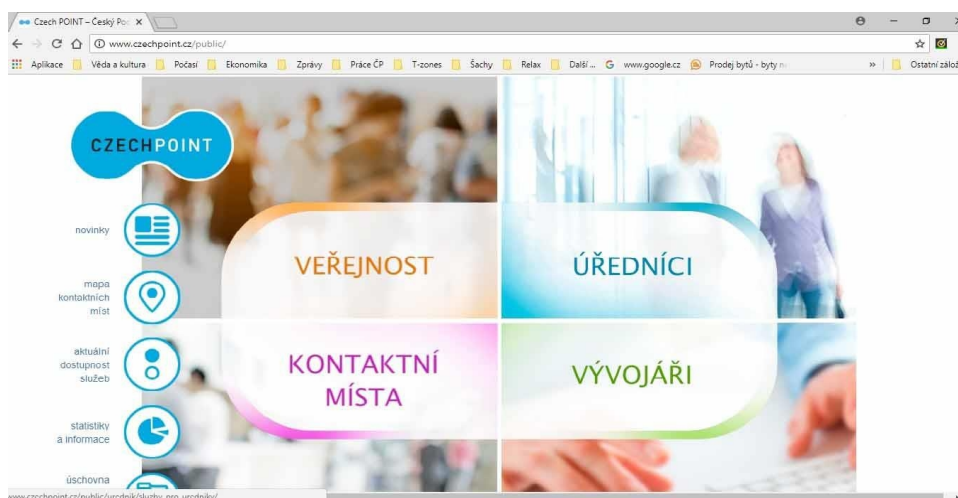
Současné projekty rozvíjející Portál VS:

- projekt eObčanka,
- projekt Portál občana,
- viz dále téma Současné trendy a projekty VS.

3. Služby Czech Point

Projekt Czech Point:

- soustava snadno dostupných **kontaktních míst** pro občany a podnikatele,
- www.czechpoint.cz

Služby Czech Pointu:

- výpisy z [rejstříků](#) a jiných databází
 - výpis z Katastru nemovitostí – na základě seznamu nemovitostí,
 - výpis z Obchodního rejstříku – na základě IČO,
 - výpis z Živnostenského rejstříku – na základě IČO,
 - výpis z Rejstříku trestů,
 - výpis Bodového hodnocení řidiče,
 - výpis z Insolvenčního rejstříku,
- výpisy informací ze [základních registrů](#)
 - výpisy informací, které o občanu či jeho firmě vede stát,
- přijetí podání podle [Živnostenského zákona](#)
 - ohlášení živnosti, změny údajů, ...
- zřízení [datové schránky](#), změny, ...
- autorizované [konverze](#) dokumentů
 - z listinné do el. podoby a zpět.

Pracoviště a kontaktní místa CzP:

- obecní úřady,
- Česká pošta, s.p.,
- notáři,
- Hospodářská komora ČR,
- zahraniční zastupitelství.

4. Rozhraní CzechPoint Office a Home

Rozhraní CzechPoint@Office - CzP@:

- přístup agend k ISZR pro [vnitřní použití na úřadech](#),
- nedílná součást systému CzP určená pro vnitřní potřeby úřadu,
- slouží všem úředníkům, kteří v rámci své působnosti potřebují přistupovat k jakýmkoliv funkcionalitě CzP@ a mají [legislativní oprávnění](#) využívat danou funkcionalitu.

Informace a eLearningový kurz k CzP@:

- viz <https://www.institutpraha.cz/projekty/egovernment-2/czechpoint-office/>

Podmínky připojení přes rozhraní CzP@:

- přístup do CzP@
 - se každému úředníkovi nastavuje ve Správě dat – JIPu,
 - JIP – Jednotný Identitní prostor, viz další přednášky,
- k přihlášení - uživatel musí mít **komerční certifikát**
 - používá se pro bezpečné přihlášení k Centrále Czech POINT,
 - autentizace serveru i klienta pomocí certifikátu,
- k podepisování - uživatel musí mít **kvalifikovaný certifikát**
 - pomocí kvalifikovaného certifikátu se elektronicky podepisují žádosti, které se zasílají na Rejstřík trestů,
- uživatel navíc zadává přihlašovací jméno a heslo.

Jak získá úřad přístup k rozhraní CzP@?

- úřad již provozuje CzP
 - pak má automaticky k dispozici rozhraní CzP@,
 - lokální administrátor pouze nastaví daným úředníkům příslušné role,
- úřad zatím nemá žádné připojení k CzP
 - pak je nutné požádat MVČR – <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/458>,
 - vyplnit žádost a odeslat datovou schránkou.

Postup přihlášení:

- zasunout token do počítače (USB nosič s certifikáty),
- spustit internet explorer - <https://www.czechpoint.cz>,

- z nabídky digitálních certifikátů zvolit svůj komerční certifikát,
- zadat PIN tokenu a potvrdit OK,
- zadat uživatelské jméno a heslo,
- klepnout na tlačítko Přihlásit.

Ukázka – nabídka formulářů CzP:

Název	Verze	Popisek	Dostupnost	Stáhnout
Přidání rodného čísla	1.2	M00		
Zápis údajů o občanech do informačního systému evidence obyvatel	1.56	M01		
Zápis údajů o osvojení do informačního systému evidence obyvatel	1.12	M02		
Zápis údajů o otci na základě určení otcovství do informačního systému evidence obyvatel	1.10	M03		
Odebrání údajů o otci na základě zpětní otcovství v informačním systému evidence obyvatel	1.11	M04		
Zápis změny jména / jmen do informačního systému evidence obyvatel	1.6	M05		
Zápis změny příjmení do informačního systému evidence obyvatel	1.6	M06		
Zápis změny jména / jmen a příjmení do informačního systému evidence obyvatel	1.7	M07		

Rozhraní CzechPOINT@home:

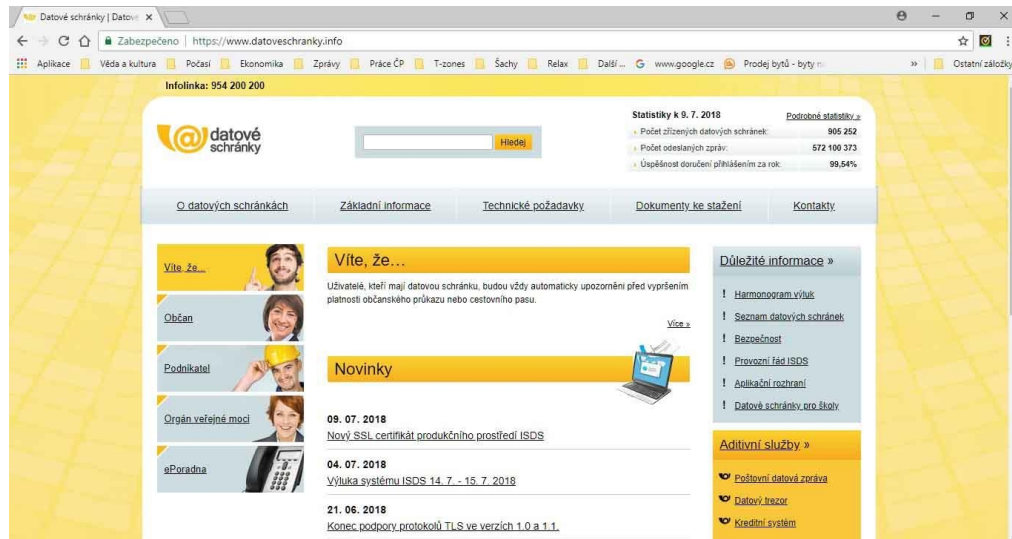
- viz <http://www.czechpoint.cz/public/czechpoint-home/>
- rozhraní je určeno pro občany, kteří nechtějí pro výpis z rejstříku chodit na kontaktní místo Czech POINT a mají zřízenou vlastní datovou schránku fyzické osoby,
- v rámci CzechPOINT@home jsou poskytovány tyto agendy:
 - základní registry – výpisy a žádosti o provedení změn,
 - ostatní výpisy – např. z Rejstříku trestů, Veřejného rejstříku, Bodového hodnocení řidiče, atd.

5. Datové schránky a ISDS

Datové schránky (DS):

- www.datoveschranky.info
- DS je elektronické úložiště
 - určené k doručování zpráv a dokumentů orgány veřejné moci
 - a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci,
- DS jsou zaručeným elektronickým prostředkem komunikace
 - mezi jednotlivými orgány veřejné moci,

- mezi orgány veřejné moci a občany či podnikateli jako klienty veřejné správy,
- DS **neslouží** ke komunikaci
- mezi právníckými osobami vzájemně.

Legislativní základ pro DS:

- zákon č. 300/2008 Sb., **o elektronických úkonech** a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 227/2000 Sb., **o elektronickém podpisu** a o změně některých dalších zákonů,
- zákon č. 499/2004 Sb., **o archivnictví a spisové službě** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- a další ...

Veřejná správa (orgány veřejné moci – OVM) mají povinnost:

- **využívat DS** k přenosu datových zpráv mezi orgány veřejné moci,
- **doručovat** datové zprávy a dokumenty do DS právníckých a fyzických osob (pokud jsou tyto DS zpřístupněny),
- považovat úkony učiněné datovou schránkou **za platné** i bez využití elektronického podpisu,
- vykonávat **spisovou službu** a to většinou v elektronické podobě a odborně spravovat dokumenty (včetně dokumentů doručených či odeslaných DS).

Zřízení datové schránky:

- žádost o DS se podává se Ministerstvu vnitra ČR,
- žádost obsahuje údaje stanovené zákonem č. 300/2008 Sb. (§ 3 odst. 3, § 4 odst. 4, § 5 odst. 4, § 6 odst. 3),
- viz <https://www.datoveschranky.info/zakladni-informace/zrizeni-datove-schranky-na-zadost>.

Několik druhů DS:

- DS orgánů veřejné moci ... 2 % (údaj z r. 2019)
- DS pro právnické osoby ... 64 %
- DS pro fyzické osoby podnikající ... 18 %
- DS pro fyzické osoby ... 16 %

Využívání Datových schránek:

- DS využívají
 - všechny státní úřady, firmy, živnostníci,
- statistika z r. 2019
 - 840 tis. DS,
 - 1, 36 mil. uživatelů,
 - přes 500 000 zpráv za den.

Vlastnosti DS:

- každá datová schránka má **jednoznačný identifikátor**,
- dokument je **považován za doručení**
 - po přístupu uživatele do schránky,
 - nebo po uplynutí **10 dnů** od příchodu dokumentu do datové schránky,
- dokument je ze schránky odstraněn
 - **po 90 dnech** od doručení,
- formát dokumentu
 - obálka – informace o odesilateli a příjemci,
 - vlastní obsah dokumentu v přílohách,
- při zasílání zpráv do datové schránky
 - zaručený el. podpis – potřebný tzv. **kvalifikovaný certifikát**.

Informační systém datových schránek (ISDS):

- je ISVS, který obsahuje [informace o DS a jejich uživateli](#),
- obsahuje také [datové zprávy](#), jejich obsah a metadata datových zpráv a záznamy o aktivitách v rámci ISDS,
- správa a provoz ISDS
 - zřizuje a spravuje [Ministerstvo vnitra ČR](#),
 - provozuje [Česká pošta, s.p.](#)

Nejvýznamnější úpravy z nedávné doby:

- redesign klientského portálu ISDS - jednotně s ePortálem,
- napojení na Národní identitní autoritu (NIA) – přihlašování eObčankou,
- přizpůsobení zákona o GDPR – přidání stránky o osobních údajích na klientský portál,
- umožnění zasílání nových typů příloh – CSV, JSON,
- přechod napojení služeb ISDS na CMS2 (CMS viz dále).

Aktuálně se připravuje:

- možnost přihlašování do datové schránky pomocí mobilního elektronického prostředku (MEP).
- aplikace pro mobilní zařízení (Android, iOS; telefony i tablety) pro bezpečné (vícefaktorové) a jednoduché (bez zadávání složitého jména/hesla) přihlášení do ISDS.

6. Doplnkové služby datových schránek

Doplnkové (dříve „aditivní“) služby datových schránek:

- viz <https://www.datoveschranky.info>,
- Poštovní datová zpráva,
- Datový trezor,
- Kreditní systém datových schránek,
- SMS upozornění,
- Autentizační metody.

Poštovní datová zpráva:

- elektronická obdoba [doporučeného dopisu](#),
- pro možnost právně prokázat řádné odeslání i doručení dokumentu,
 - například smlouvy, upomínky nebo faktury, ...
- poštovní datové zprávy si mohou vzájemně posílat
 - právnické osoby,
 - podnikající fyzické osoby (OSVČ),
 - občané.
- počet schránek s povoleným příjmem PDZ
 - již 560 tis. schránek, tedy 2/3 všech schránek.

Datový trezor:

- datové zprávy zůstávají uložené v datové schránce 90 dnů,
- datový trezor automaticky [uchovává datové zprávy](#) i po 90 dnech,
- s datovým trezorem zprávy po 90 dnech nezmizí, ale zůstanou na svém místě,
- aktivace služby Datový trezor na 6 měsíců, 1 rok nebo 2 roky,
- aktuálně (2019) službu využívá přes 12 300 uživatelů.

Kreditní systém datových schránek:

- aplikace pro [dobíjení kreditu DS](#) (KDS),
- aplikace je dostupná na webové adrese <https://www.kredit-ds.cz>,
- způsob platby, který umožní jednoduše a rychle [využívat doplňkové služby DS](#) bez jakýchkoliv dalších smluv a závazků,
- po uhrazení kreditu DS křes aplikaci KSD přijde daňový doklad a lze začít posílat
 - Poštovní datové zprávy za koupený kredit,
 - nebo využít kredit na koupi Datového trezoru,
- platební metody k úhradě kreditu
 - online převod přes e-Banking, platební kartou,
 - standardním bankovním převodem, mobilní platbou Mobito.

SMS upozornění (avízo):

- datové zprávy jsou [považovány za doručené](#) nejpozději po 10 dnech od okamžiku, kdy dorazí do DS,

- SMS upozornění - upozorní na [příchod zpráv do DS](#).

Autentizační metody:

- standardní [autentizace přístupu do DS](#) - jméno, heslo,
- další možnosti aktivace autentizačních metod
 - certifikát, SMS ověření, OTP autentizace (jednorázový kód).

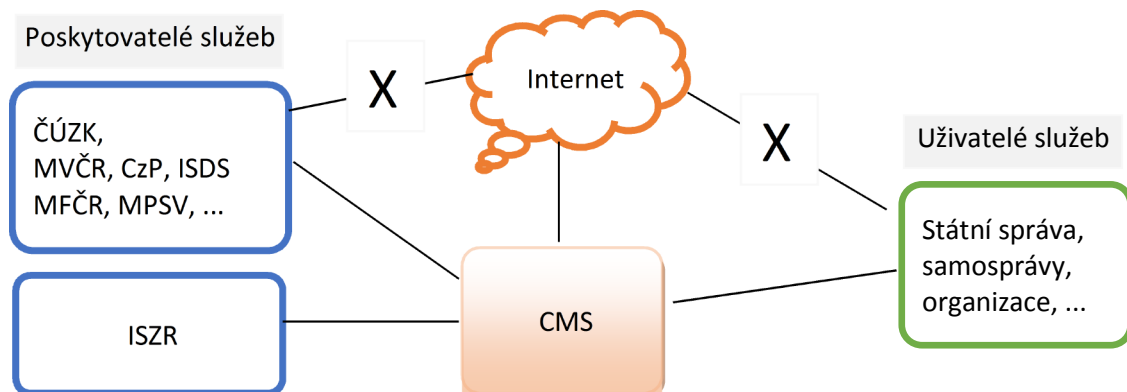
7. Centrální místo služeb ISVS

Centrální místo služeb (CMS):

- CMS je [IT uzel](#), ve kterém se stýkají poskyvatelé a uživatelé služeb eGovernmentu,
- existence CMS plyne ze zákona č. 365/2000 Sb., [o informačních systémech veřejné správy](#).
- viz např. video <https://issz.cz/do/watch?id=76>

Centrální místo služeb (výběr ze zákona č. 365/2000 Sb.):

- CMS se rozumí [soubor technického a programového vybavení](#), jehož prostřednictvím
 - jsou [poskytovány služby ISVS](#),
 - jsou [využívány a propojovány sítě](#) elektronických komunikací,
- CMS služeb spravuje Ministerstvo vnitra ČR, ministerstvo může svěřit provozování CMS jiné právnické nebo fyzické osobě,
- Správci ISVS poskytují služby ISVS prostřednictvím CMS,
- Orgány veřejné správy využívají sítě elektronických komunikací prostřednictvím CMS.

Snaha architektů ISVS o:

- zrušení přímých přístupů agend úřadů přes Internet,
- **důsledné propojování** ISVS přes CMS.

Důvody pro využívání CMS:

- bezpečný a spolehlivý přístup k aplikacím a službám ISVS,
- bezpečná a spolehlivá publikace služeb ISVS jejich poskytovateli,
- bezpečný přístup k Internetu,
- bezpečný přístup k mailovým službám v Internetu,
- bezpečné síťové prostředí pro zajištění interoperability v rámci EU.

Připojení uživatelských subjektů (OVM) na CMS:

- přes KIVS (Komunikační infrastruktura veřejné správy)
 - sjednocení různých datových linek subjektů veřejné správy do jedné datové sítě
 - <https://e-government-v-cr.webnode.cz/komunikacni-infrastruktura-verejne-spravy/>
- Krajský konektor
 - propojení krajů vybudované Ministerstvem vnitra ČR,
- speciální zabezpečené tunely
 - IPSec VPN tunel, SSL VPN tunel.

8. Shrnutí k tématu

Shrnutí hlavních bodů tématu:

- sdílené služby VS,
- Portál VS, Czech Point,
- ISDS, doplňkové služby DS,
- CMS (Centrální místo služeb ISVS).

9. Otázky k procvičení

- 1) Co rozumíme pod pojmem sdílené služby veřejné správy?
- 2) Popište obsah informací na Portálu VS.
- 3) Co rozumíme pod pojmem Czech Point? Které služby obsahuje?
- 4) Kde byste mohl/mohla jít požádat o výpis z Rejstříku trestů?
- 5) Komu slouží rozhraní CzechPoint@Office? Jakým způsobem je možno se přihlásit?

- 6) K čemu a komu slouží datové schránky?
- 7) Které druhy datových schránek rozlišujeme?
- 8) Uveďte a stručně popište tzv. doplňkové služby datových schránek.
- 9) Kdo je správcem a kdo je provozovatelem systému ISDS?
- 10) Co je to Centrální místo služeb, jaký je jeho účel a důvody pro využívání?